

KECSKEMÉTI LAPOK

ELŐFIZETÉSI DIJ:

Egész évre 5 frt — kr. Negyedévre 1 frt 50 kr.
Félévre . . . 2 . 50 . . . Egy szám ára 12 kr.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

HIRDETÉSI DIJ:

4 hasabos petit sor 5 kr., többszöri vagy terjedelmes hirdetéseknek árlenszámát adatik

MEGJELENIK MINDEN VASARNAP

Különírták az év folytat minden hónap elején lehet.

SZERKESZTŐ LAKIK: III. TIZED, BUDAI-UTCZA, 189. SZ.

KIADÓ-HIVATAL: BUDAI-UTCZA, 186. SZ.

Bélyegdíj minden bejelentésért 30 kr.

1891. ápril 10.

Nem egyszer volt már alkalmunk e helyen városunknak az utóbbi évtizedek alatt történetét elhaladását felelegetni és méltó dicsérettel illetni azokat a férfiakat, kiknek jóakarattal és ügybuzgalommal ezeket az úrvás intézkedéseket, üdvös újításokat létesítenők sikerült.

Nem ezünk újból felelegetni azokat. A város jövőd történetirője kellőképen fogja azokat méltányolni. Mert ha igaz, hogy az utas, ki évtizedek előtt volt városunk falai között és most újból elvetődik hozzánk, szinte alig ismer rá városunkra, és jól esik füllünknek az elismerés ítéletét hallgatni, annyival is inkább, mert újból annyi újítás, a czélszerű fejlődés annyi tervét fejtegethetjük előtte, melyek a közel jövőben már a tervezés terét elhagyva, a megvalósítás és létesítés terére fognak kilépni, — hogy szinte már azt is hajlandók volnának a maradiakkal kérdezni: minek híjjával vagyunk még? Pedig hát vajmi messze vagyunk mi még mindig azon időponttól, mikor ezen kérdésre a felelettel sokáig kellene adósnak maradnunk. Igaz, nem lesz évszázadok multával sem Kecskemét azon irigylésre méltó helyzetben, hogy országban más vidéki város sok tekintetben felül ne mulná; mert a természeti és földrajzi viszonyok mégis csak az ország sok vidéki városára nézve előnyösebben alakultak, mint reánk nézve, és minekünk sok czélszerű, sőt szükséges intézkedés aránylag sokkal többre kerül, mint a sok tekintetben előnyösebb helyzetben alakult más vidéki városoknak: de azért nem is leszünk és nem is akarunk az ország többi hasonarányú, vagyon és fontosságú vidéki városai mögött; jogot formálunk ahhoz és kitarással, buzgalommal el is érjük, hogy az országban az első városok között emlegesnek bennünket minden tekintetben, ne csak éppen lélekszám tekintetében.

Ha kalászt szedni akarnánk szükségleteink tarlóján, tán még leginkább

a közegészségügyi szempontok vannak nálunk legjobban elhanyagolva. Nem mondjuk és határozatlan tiltakozunk azon netáni felfogás ellen, hogy mi ezen állításunkkal az illetékes hatósági közegeket akarnók gáncsolni. Megteszik ők híven és lelkiismeretesen kötelességeiket, de nehéz küzdelmet kell kiállniok néptünk kényelmével, maradásra hajlandóságával és gyakran butaságával is; pedig igaza van a német poétának, ki a butaságról azt zengte, hogy az ellen még az istenek is hiában küzdenek. — hát még akkor a doktorok és hatóság?

De bízunk a jövőben, ha ugyan még nagyon távoli jövővel biztathatjuk is magunkat. Majd csak lassanként a népoktatás és a minél gyakoribbá váló közlekedés a fejlettebb viszonyokkal megismertetik népünket és leszoktatják a rosszról és ártalmasról, leszoktatják pedig éppen a saját javára.

Az a sok, levegőt és vizet fertőző szemét- és trágyadomb is elfog majd lassanként a város belterületéről az udvarokból tűnni, illetőleg czélszerűbb kezelést fog nyerni; nem mint az mai nap történet, hol a legértékesebb részek nemcsak a lakosok udvaráról folynak ki az utcára, de még a városházának tág kapuján is, ha egy kis eső mossza végig a dombot. Gazdálkodó emberek vagyunk és nekünk a dombok kincses bányáink; csak hogy az a baj, hogy a kincs legnagyobb részét elvesztegetjük. Okszerű kezelést, mely a trágya értékét emelné és közegészségügyileg is kifogásos felül állna, bizony hiában keresnénk városunkban. Csak legalább valaki példát mutatna és tekintetben, hisz a példa az, mi vonz, a szavak erőltűnek. Majd a jövőben azok a bizonyos kocsik is csupán az éjszakára lesznek utasítva, és nem lesznek kénytelenek a legnépesebb helyeken is a járókelők közé nappal is az efféle manipulációkban megbotránkozni, mint pl. csak e napokban is azon ház előtt, melyben a népbank van. Tehát a lehető legnagyobb forgalmi ponton! Majd valamikor ezek-

nek a hordóknak tartalma is alkalmasabban fel lesz használva, mint az mai napság történik; pedig ez körülbelül 105—110 ezer forintnyi évi veszteségre tehető, biztos számadatok alapján, egy ekkora népességű városra nézve. Sőt bízunk a — mondjuk — még távolabbi jövőben, hogyha mi nem is, de unokáink, de tán gyermekeink is meg fogják érni azt az időt, midőn egy minden tekintetben kifogástalan csatorna-rendszer — pl a Waring rendszer alapján — fogja városunkat aláhálózni, mely mindezen és a tavaszi úszósa-tá-mizériákon gyökeresen fog segíteni, és így közegészségileg, mint közgazdaságilag előnyösebb körülményeket fog ő reájok eredményezni, ha már éppen mi azt meg nem is érthetők.

— y — n.

A füstfelleg.)

Nem arról a füstfellegről lesz szó, a melyik nyaranta a „veres kakas” földi útját szokta jelezni a mennyboltozaton, sem nem arról, mely ősi vagy modern, de egyaránt ezüstművi kupak alól kavarog a kaszinók és egyetek plafondjára, amaz mint a megsemmisült vagyon, ez mint az eltökölt érték, az agyonított idő szemfőle. Olyan füstfellegről emlékezem meg, a mi nálunk nincs, a mi jó volna ha lenne, s a mi lesz ha akarjuk.

Az asphal füstfellege ez. Persze, hogy a kései fagyokra gondolok, s a védekezés iránti összton készlet a következők elmondására.

Sokféleképen variált és ismeretes dolog, hogy általában mezőgazdaságunk, de még az Alföld is mozdul valamelyest. Sokszor nem a maga jószántából, de mégis csak történik ez vele. A czukorrépa-industria is betette oda a lábát, az pedig nagy vidéken elég port kavart fel, persze a jobb talajminőségek régiójában. A homokot eddig csak a szél háborgatta, most pedig a — filoxera. Hát nem szoritotta ki a szőlőhelyekről és le ide a rigolirozó ást, s nem a miatt vándorol le a tőke és vállalkozás a buczkák közé, ide honosítva a tőkét, a nemes lé szőlőjét növekvő dimenziókban?

A vasutak hálózata is mind sürűbbé lesz, a zóna varázsereje világtorgalomba

*) A „Földmívelési Érdekeink” című gazdasági szaklapból vesszük át a cikket, mely nemcsak idő és alkalomszerű, hanem viszonyaink között különösen fontolást érdemlő momentumokat is tartalmaz. Szerk.

akarja és fogja sodorni az alföldet, országunk ezen conservatív részét, ezt a különös szélsőséges helyet, a hol a féktelen vihar ép úgy otthon érzi magát, mint a délibáb, melyhez vonzódik mindenki; az ismerős megszokásból, az ismeretlen pedig a hire után. Touristák mind sürűbben keresik fel, minden rend és rang szerint, föl egészen a szentek régiójáig.

Pongrácz, Szervác, Bonifác ismeretes nagy alakok itt a látogatások listáján. Nagy az ő hatalmuk, mert nagy a terennük.

Ha tehát a kései fagyok elleni védekezésről van szó, az alföld követelhet magának első helyet a tárgyalásokon, s az intézkedések körül is.

Az a regényes alföld, melynek feje felől elmult már az idénre valamiképp az árvíz veszedelme, s aig hogy az megtörtént, máris a fagyok elleni védekezéssel kell foglalkoznunk.

Nem olyan jelentékeny, vagy a hogy mondani szokás immánnis ez a csapás; emberéletet nem fenyeget, csupán existenciát, ezt se megrendítő mérvben, de érték-megsemmisítő hatalma az nagy. De az ellene való védekezés is jóval gyengébb, ha ugyan lehet a semmit arányba állítani a valamivel, azzal az abszolút értékkel, a mi az árvízveszély ellen, úgy folyamatszabályozási, mint gátépítkezési tekintetben az államhatalom támogatása mellett intézmények formájába tömörült.

A kései fagyok ellen micsoda intézményünk van? Semmi. Érten is, hogy eddig nem foglalkoztak vele; de erősen megbánánk, ha sokáig nem kerülne szőnyegre, mert valamikor, nagy károk árán okvetlen tenni is fognak ezen a téren is. Mentél előbb, amint olcsóbb, s üdvösebb lenne ezen a mi munkálkodásunk.

Gogy eddig megvoltunk fagy elleni védekezés nélkül, oka az, hogy ránk illet hires Piros Pista mondása, a mit a vármegyehez egésekor mint kiszabdult bár reszkírozott meg; nem adtuk száz forintért, hogy semmik se volt; olyan nem volt, a mit a kései fagy veszélyeztetett, illetőleg a mit menteni lehetett volna.

Az alföld gazdálkodása eddig a régi módi volt a szó igazi értelmében: magtermelés és legeltetés. Gyümölcsfa, szőlő s más ilyen eszebecse (mint akkortájt nemzetes uraimék mondták) nem existált azon a térségeken, hol Effelnek híres tornya tervezéséhez eszmétadó kútgének voltak a legkimagaslóbb pontok. Bázát és legelőt kései fagyvédeni ugyan kinek jutott volna eszébe? (Ámbár a cserények vastag fűstje nem megvetendő eszköz lett volna arra, ha az accumulatorokat és a condensálás emléletét ráérő idejűnkben a gulyások kieszelik

KECSKEMÉTI LAPOK TÁRCZÁJA

A két beteg.

Elbeszélés.

Irta: Rösler Gyula.

I.

Hideg téli nap volt. Fagyos szél süvöltött végig az alföldi síkon, és K... városa fölé siri némaság borult, melyet csak olykor-olykor zavart meg az álmos éji ör kiáltása, vagy egy haza tántorgó részeg ember dalolása, aztán csend lett megint.

A házak ablakai egymásután sötétedtek el, annak jeléül, hogy már későre jár az idő és ott is nyugodni tértek.

Csak egy ház volt, melynek ablakából még éjfélt után sem tűnt el a lámpa fénye, mutatva, hogy ott virrasztanak.

A gyengén megvilágított szobában fehér párnák között egy ifjú fekszik, viaszszárga arcán a kimondhatlan szenvedés jeleivel, míg mellette a fia éleletert remegő anyá időnkint felemeli a takarót és levezi a beteg mellén lévő nedves ruhát, hogy frissset borítsa on alatta tántorgó borzasztó sebre.

Hetek óta fekszik már az ifjú, küzdve az étellel, melytől még akart válni, de hiába, mert a halál csak az élni szereteteket ragadja el, — a halni vágyónak élni kell. Hasztalan küzd az ifjú, úgy látszik,

hogy a tapasz, melyet az orvosok sebére raktak, nem engedi elszállni az útra kész lelket, és a betegnek nincs annyi ereje, hogy létephetné kötelékét.

Lázás álmaiban, s ha ébren van is, egy alakról beszél folyton, azt hívja, azt üldözi, áldja és átkozza szüntelen s mikor a láb legmagasabb fokán van, miként most is, akkor is csak arról az egyről, ahhoz az egyhez beszél:

„Miért nézezs reám oly haragosan, miért e megvetőt tekintet szemedben?... hát olyan bünös vagyok-e én, hogy bünömet megbocsátni sem lehet?...”

„Ne fordulj el tőlem, Irma, nem vagyok én bünös, vagy ha bünöm volt, az nem lehet más; mint hogy szerettelek...”

„Nem hiszed?... Azt hiszed, hogy csak ámitalalak, mint eddig?... Csalódom... hallgass meg, ne tartsis el... hidegség megöl, megtagyaszta véretem... pedig eddig itt sokat szenvedtem miattad, nagyon sokat...”

Egy pillanatra elhalgatott a beteg, de a láb nem csillapodott:

„Egy barátom volt, — az te voltál... egy lényt szerettem igazán, — tégedet... és mégis elámitottalak...”

Beszélt nekem szerelméről, — de nem mondtam, hogy téged szeretlek... beszéltem tájdalmaimról, — de nem mondtam, hogy miattad érzem azt... beszéltem egy leányról, kiért élek-halok, de nem

mondtam, hogy te vagy az... nem mondtam, mert féltem tőled... féltem nagyon...”

Soká küzdöttem, míg le tudtam győzni félelmemet és be mertem vallani, hogy az a leány te vagy...”

Mit tettél?... Kikacagztál... azt hitted megakarlak csinálni és elűztél...”

Bánod most a mit tettél, ugy-e bánod? de későn... azt a hibát jóvá nem teszed, az elszálló lelket meg nem foghatod... csak könnyeziddel nem késtél még el...”

Meg fogja-e siratni engem?...

Megsiratja a gyilkos áldozatát? Nem! soha, soha...”

A beteg újból elhalgatott és a könnyeit törölgette anyá azt hitte, hogy a láb már megszűnt, de esáldott, mert a beteg folytatta lázas szavait:

„Ugy fájt nekem, hogy nem akarsz megérteni... Szívem csordultig lett a keserűséggel... ki kellett azt öntenem...”

Ki is öntöttem?... Igen, kiöntöttem, ott, hozzád közel. A Búsuló fái között, hol annyira kinos édes órát töltök egyiütt, ott öntöttem ki azt a sok keserűt... azt a piros vért...”

Ismét egy percnyit szünet állt be, mely után a láb legmagasabb fokra lépett, a beteg szavai zavartabbnak lettek, de most is csak ahhoz a láthatatlan alakhoz beszélt. „Ne jöjj közelebb, fuss innen... meg van átkozva e hely... és vérs... veres levegő fa nő ezen a helyen — az én véreimből...”

Fogjátok be a sebet... ragadjátok meg lelkeket, hogy el ne szállhasson... nem akarok meghalni, nem...”

Menj innen... ne nézz reám... úgy fájt tekintet... a seb is fáj... szakítottok fel, hogy utat találhasson lelkeim... fel... fel — oda, hol már nem fáj semmi... hol nem kell hit és remény nélkül bolyongni... mint a földön...”

Sápádsz ugy-e?... eláll a véred, elájulsz... miért?... hisz te tünder vagy!... arany szárnnyakon repülsz az égbe... két szemed csillag... barna hajad árnyéka vont holdsugar... de nem! ha tünder lennél, akkor nem fájna úgy nekem... földi lény vagy... azért ájultál el...”

Térj magadhoz, öltés fedete ruhát... temetésre hívnak... Kit temetnek? azt a ki miattad halt... mert nem szeretted...”

Ne sirj!... úgy sem szeretted... csak én szerettelek... most már hiszed... késő, késő...”

A hosszas önkívület által kimerített beteg még egyszer sutogta azt a nevet „Irma”, aztán jótékony álm borult szeméire.

II.

Hagyjuk az egyik beteget, és keressük fel a másikat, azt a csillag-szeműt, kiről a sebesült beszélt.

Ott fekszik a halvány arcú, beesett szemű leányka, a Búsuló melletti várgázában, mint árnyéka a réginek.

vala). A más országrészekben pedig, a hol a gyümölcs és szőlő hazájában érezték magát, ott egyrészt valóban és vannak is védetlenebb helyek, tehát a fagy pusztítása túlnagy nem lehetett, de másrészt hiányzottak a közlekedési eszközök, a mik a termés feleslegéből pénzt öntöttek volna a termelő zsebébe; maradt annyicska a fagyok után, a mennyit a házi szükséglet igényelt, nem volt legalább védőség a gyümölcsbeherdással, drágább lett legfőképpen egy kicsit a szesz, meg a sertések menüjéből hiányzott a zsardintó.

Ma már azonban a legkomolyabb gondolatot igényli a kései fagyok elleni védekezés kérdése, mert nem érdemele másszát a szőlőgerezd* mely százezrek, sőt millióira rúgó értéket megmentésé czélozza? Nem akarok statisztikai adatokkal előhozakodni — sok bennük a numerus, a mi az ünnepi utáni hangulatot bántja az alföldön — tudja azt mindenki, hogy micsoda kalambás volt az a fillokravész. Micsoda érték ment veszendőbe a szőlők kipusztítással a hegyvidékeken. Az a venyige pedig, a mit ott örökalkó szemre beoltott az a kis bogár, nem az alföldi homokokban fog e kifakadni, diszeleni túlnyomó részben, nagy befektetés, erős munka, kitartó szorgalom árán és nem kis rettegés után szép május havában; s minden év névelvén az új szőlőterületet, s a mint a telepítés dimenzióiban gyarapszik, a tőke öregbedik és értékesül, a kivitel száza meglik hajszálgyökér módjára a vidékek, a forgalom élénkül, a jólét otthonossá válik, nem fokozódik-e mindig minden évben a rettegés a fagyos szentek közeledtek; nem volna-e indokolt a védekezés komoly megkezdése?

Ezt a kérdést nem azon alföldi bennszülött véreimről kérdezem, kik mint fűszál az ózra, ők is csupa véletlenül gyümölcsös és szőlőskert közepére jöttek világra, hanem kérdezem a tőke és vállalkozó emberétől, ki szőlőtelepítése czéljából legondolta magát, a magyar Saharába, a ki a számítás tehetségével, a tenni akarással és tenni tudással érkezett ide.

Honfitársaimmal tisztában vagyok. Megtűrik, szívleik a szép szót, elhisznek mindent, de a cselekvés kényelmetlenségét elhárítják óvatosan maguktól. Hiszen ott volt példának az atyám esete, a ki minden régi tisztes szokás ellenére, füstöltetett a fagyok ellen, s a vége az lett, hogy az ő gyümölcsös szőlője eltagyott, ép úgy mint a többi száz és száz; meggyes szomszédunk Boros András uram pedig baj nélkül átlavírozott a kritikus napokon. Hja egy csepp légműködés támadt, az terelte a füstlélőt a szomszéd területre. Ha úgy volt is, az Isten állt bosszút, a miért a nagy könyvben lapozni mert a tekintetes úr; az az elhajtott lap okozhatta a levegő mozdulását.

Nos tehát a régi garda igen podgrász már; akezióba vezetni nem lehet. Örökös úttján szerék a szőlőt és gyümölcsösöt, nem is tudják, mit is ér az. Az új földes- azaz szőlőurakra vár a kezdeményezés feladata, a kivitel dicsőségére, az eredmény érdeme is az övék leend. Mert utánnok fog menni egy esztendő egy napra a régi chorus is, az már bizonyos.

Védekezés módjára régi gyakorlaton alapuló eljárás adhat irányt. Franciaországban szervezte van a kései fagyok elleni védekezés törvény által, szövetkezeti úton. Az érdekeltség tagjai a költségek fedezésére kötelezik magukat, a mi ha meggon-doljuk, hogy nem minden évben zsongorodik ijeszto mérvben zerus alá a higanyszalpa a felmeles időszak alatt, s ennél fogva a füs-

tölés költsége se minden évben merül föl, a hozzájárulási díjak túlmagasra nem szökhetnek; ha azonban a füstölés szükségese beáll, igaz, hogy kiadás lesz szépen, amde a költség úri módon visszatérül a megmen-tett gyümölcs és bor értékeiből.

A védekezés módja természetesen a füstölés; legalkalmasabbnak a kátrányt tartják, egy a baja csak, hogy bajos a kezelésre szilárdan folyó állagánál fogva, a raktározás nagy helyet és fáradságot igényel. Ennél fogva az asphaltműgyárga gondoltak a francziák, melyből 100 kgr. 5 frankba kerül az ottani gyárakban és 15 kgrnyi mennyiség 1/2 óránt át szolgáltatt nehéz, intenzív kívánatos füstöt.

A máglyákat északra! keletnek fekvő irányban, a szőlőtőkétől 50 és egymástól 40 méternyi távolságra állítsák fel: bizonyos mennyiségű kátrányt kosokban tartanak, hogy a légáram esetleges változásakor meg-felülő új irányban helyezhessék el.

A szövetkezet veszbizottsága azután intézkedik, ha a hőmérő a baj közeledtet sejtí. Bizalmi férfiak a 35 cm. magasan elhelyezett hőmérőt figyelik, s a mint +3 C°-ról lentebb szállt a higan, akkor a tűz-mert máglyákhoz vezérli s fölállítja a munkásokat, s ha tiszta időben napfelkelte előtt légműködés nem észlelhető, szóval a fagy beütéstől komolyan félni lehet, az adott kürtjelre meggyűlnak a máglyák s napfelkeltektől számított felőráig égnek meg. Ha veszedelem nincs, a füstölés elmarad, s a máglyák raktárra kerülnek.

Egyszerű, olyan Columbus tórára em-lékeztető eljárás ez. Pratikus oldalát véve egyrészt, és áldásos eredményét nyomán másrészt, a német szomszédok francia ellen-szenkvi daczára átvállalták a védekezés eme módját nagy Germánia talajában. Nem is csoda. Tetemes kiadással és áldozat-tal nem jár. Tulajdonképeni költsége csak a máglyák beszerzése, mert hisz állandó munkása minden szőlőbirtokosnak van, a kinek meg nincs, ő maga a munkás, s vészes időben saját hasznukért egy kis éjelezés meg nem árt.

Ha a szövetkezés eszméje oly könnyen találna bejutást népiünk hajlamába, mint például csak a korteskedés is, ajánlanám, hogy az érdekelteknél nagyobb szőlőbirtokokos vonják be kisbirtokú szomszédaitak úgy ilyenféle szövetkezetbe. De mert tudom, hogy jó eszme és dolog csakis szemlélet-űn belbizonyított előny várázshatalmával kedvelhető meg az alföldiekkel, nagy jót tennének a nagyobb új szőlőket alapítók, úgy a vidékek, mint általában az alföldi gyümölcsforgalom megmozdításának ügyével, ha a természet a korai fagyok ellen az említett módon saját területükön bizto-sítanák, illetőleg óvnák. Az első évi sikerük elbűsítaná ugyan a szomszéd más magyaro-kat; de a szövetkezetek összehozása is nagyon közeli jövő eseménye lenne.

Mentől nagyobb a terület, annál hatékonyabb a füstölés, ezért kellene az összes érdekelteket az övintézkedés eszméjének megnyerői, s másrészt mentől több gyümölcsös, szőlő meuntert meg, annál nagyobb a gyümölcsforgalom az illető vidéken. Számos eset volt már rá, hogy mikor kevés lettem, ára alig volt, mert kivitelű üzlet létre nem jöhetett.

Az elmondottak fősumája, hogy: jó-ságos idegen, hazánk jeles fia, ki tökéddel lejtőttl hozzánk gyümölcsfagyóikkal, szőlő-venyigével pénzt, értéket szivattyúzni a homokszemek köztül, számot vetvén a fagyos szentek pusztító haragjával, légy kezdemé-nyező a sajátmagad és a közjó érdekében,

mert a mi ős erényünk, . . . búsulni a honért és semmit se tenni* a magunk kez-deményezéséből.

r—r.

IRODALOM.

— A „Magyar Nők Lapja” című szépirodalmi, társadalmi és háztartási hetilap, melyet néhány hónappal ezelőtt még „Magyar Háziasszony” címmel üsmert a közönség, folyvást sok jelet adja annak hogy ezáltal igazán oly kezekben van, melyek rohamosan emelik e kedvelt lap értéket. Mióta Bársány István az üsmert fővárosi úr, meg Szirmai Mór szerkesztik, nagy átalakuláson ment át az a hetilap. Minden száma változtatás és érdekesen van össze-állítva s nem hiányzanak belőle a háziasszonyokra nézve különösen fontos tudnivalók sem. Akkora és tartalma egyaránt olyan most a „Magyar Nők Lapja”, hogy minden művelt nő élvezettel veheti kezébe. Minden számban találunk oly jeles írót nevekkel, melyek díszre valóznak bármelyik magas igényű irodalmi vállalatnak, s ezenkívül a gyöngédezős és finomtollú írónok egész gárdája dolgozik a lapnak állandón, kellemes változosságok vegyítve el egész keretében, sőt a háztartási rész jobbra oly hölgyeknek a kezében van, akik szak-értelemmel adják az olvasóknak a legdö-szérőbb tanácsokat és útmutatásokat minden irányban. A lap rendes tartalma a nőket illető érdekeltesítő aktualis cikkekből, el-beszelésekből, költeményekből, tárczákból, regényekből sokféle változatos apróságból s a háztartási minden ágára kiterjedő hasznos közlemények csoportjából áll; mindezt kie-gészíti a kérdések és teletek, kézirat-meg-mertetés, a talány és a nyílt társalgó ro-vata, még amit elől kellett volna emle-ttünk, egy-egy gyönyörű szép, sokszor va-lamelyik jelesünk arcképe. Ad ez a derek lap a felsoroltakon kívül folyvást egy re-gény műlékületet s havonta egy félvre ter-jedő illusztrált dívatmélkületet is. Mindez elég arra, hogy melegen ajánljuk a „Ma-gyar Nők lapja” ezt a kizárólag női lapot minden művelt magyar családnak annál-kább, mert ez a legolcsóbb szépirodalmi hetilap is egyszerismint. Ara egy évre 6 forint, félvre 3 forint s negyedévre egy forint 50 krajczár. Az előzetési pénzek a lap kiadóhivatalához (Budapest, Erzsébet-körút 7. szám küldendő).

— Hölgyolvasóink figyelmét már most felhívjuk a gyümölcsbefo-zési idény közeledtére s ajánljuk a „gyümölcs és főzések befozt készités gyakorlatá” című legközelebb megjelenő munkát. E műben az összes gyümölcs, főzések, lekvár és szörp-ének készitését egyszerűen, értelmesen, s a takarékosági szempont figyelembe vételével van leírva egy oly háziasszony által, ki 28 éven át szerzett bő tapasztalatokat é téren. A műre — mely több mint 200 különféle receptet tartalmaz — csekély 65 krajczárral lehet előfizetni. Jó lélekkel ajánljuk ezen páratlanul álló munkát höl-gyünknek, mert tudjuk, hogy a csekély előfizetési összeg már az első befött készí-tés alkalmával is busasan megtérül. Gyűj-tőknek 10 előfizető után tiszteletpéndányt küld a kiadó. Az előfizetési pénzek Nyi-regyházára, Tarczali Dezso könyvkiadóhi-vatalába küldendő a kez.

— Sirisaka Kézmondások Köny-véről. Bizonyára emlékeznek még t. ol-vasóink azon szép és érdekes ismertésekre és bírálatokra, melyek az elmúlt év másod-ik felében Sirisaka Andor pécsi tanítónak, — a „Magyar Közmondások Könyve” című

jeles munkájáról jelentek meg a honi ma-gyar lapokban. A tehetséges és vasszor-galmú szerző e művéről lapunkban már több ízben megemlékeztünk. Most ismét erről akarunk szólni ugyanis nevezett író, ki egyúttal e műnek kiadója is egyszerűsmint, a könyvről megjelent ismertéseket és bírálatokat („A sajtó ítélete” cím alatt) betűrendes kivonatban utánnyomatta s ezt megrendelési felhívás kíséretében beküldött mindazon tanintézeteknek és magánszemé-lyeknek, kikről föltehető, hogy e valóban teljesértésre méltó s hezagptóló könyvét esetleg pártolói fogják. Lapunk szerkesz-tőségét is felkérte, hogy e munkája ügyében ismét fölsszóljunk. Mi e megkeresésnek annál is inkább hajlandók vagyunk eleget tenni, a mennyiben tényleg már több ízben meggyőződünk arról, hogy nevezett fiatal írótanács minden tekintetben megérdemli nemcsak a tanítók, tanárok, papok, írók és szónokok, hanem általában az egész művelt közönség rokonszenvét és pártolását egyaránt. Megérdemli a szép tehetségű szerző teljes elismerésünket először azért, mert oly hezagptóló s kitűnő munkával gazdagította irodalmunkat, a melyhez hasonlót e szavakban hiába keresünk, meg-érdemli másodsor az elfogulatlan magyar sajtó általános jó indulatú pártfogását azon tette által is, hogy e művének árát — daczára, hogy az eddigi bevételei — mint ő ezt velünk tudatja — még most sem fedezik teljesen tetemes nyomda-költséget — és mégis a 22 ív és 280 lapra terjedő esimes és izlésesen kiállított könyvének árát 2 forint bolti árról — bérmentes kül-déssel — 1 fnt 20 kra szállította le, hogy ez által az amugy is nagy közkedveltségnek örvendő vaskos könyve még könnyebben megszerezhető s így még nagyobb körben elterjedhető legyen. Minden művelt ember s irodalom-pártoló szives figyelmébe ajánljuk szerkesztő kiadóink e könyvről a honi lapok bírátaiból összeállított nyom-tatványt, melyből a t. olvasó meggyőző-dik, hogy az 1890 ben a magyar nyelven megjelent 633 hírlap és folyóirat nagy és tekintélyes része igen kedvező nyilatkozott Sirisaka e könyvről. Ezt bizonyítandó, szerző mindazonoknak, kik őt e tárgyban megkeresik. Szives készséggel beküldi a szóban forgó könyvről szóló bírálatok után-nyomását. Különösen a tanárok, tanítók, a papság s általában az írók és szónokok ve-hetik nagy hasznát e munkának. Könyvtár-ak részére nem is ajánljuk, mert azt hisszük, hogy már eddig is a legtöbb helyen ott talánók e művet. — Levelezések e pósta-utalványon eszközözendő megrende-léséknél elegendő ily címzésre: Sirisaka Andor tanító, Pécs (Baranyamegye).

KÜLÖNFELEK.

— Rendkívüli közgyűlés. Városunk törvh. bizottsága f. hó 7-én rendkívüli közgyűlést tartott, melyben a lapunk mult számában közölt tárgysorozat letárgyal-tott. E közgyűlés legfontosabb tárgya volt az úftentartási költségek eltölgadása, és az aszfalt járdák készitését tárgyban alkotott, a miniszter úr által jóváhagyott szabályrendelet kihirdetése.

— Figyelmeztetés a választókhöz. A jövő évben lesznek az általános ország-gyűlési választások. E választásoknál azon polgárok fognak birni választói joggal, a kik ez idén elkészítendő választói nevjegyzékbe be fognak iratni. Ebbe pedig az 1874. XXXIII. és az 1875-iki IV. tizcekek ér-

Fekete fűrtől szétzilálva omlanak a fehér takaróra, keble lázasan emelkedik, és a kis kezek mintha imára lennének kulcsolva.

Az ágy mellett álló anya biába igyek-szik zokogását elfojtatni, s a melette vir-rasztó orvos sem tudja visszatartani a szemébe tolnó könyöseppet.

A beteg, a ki eddig aludni látszott, felriadt és az arva rémületen halgatja a lányka lázas valloz. A láz egyre foko-zódik, s már tetőpontját érte, a lányka szeméi mindjobban ragyognak, a sápadt arcot lassankint pir tutja el, a beszéd meg-megszakad, aztán tovább folyik, mintha egy láthatatlan alak parancsolná, hogy beszéljen és gondolatai annál az egy tárgy-nál időzzenek, mint a másik betegé:

„Mi az!?... lövést hallok... emberek szaladnak a Búsuló felé, — mi történt ott?...”

Rosszat sejttek... Rosszat sejttek... Boocsátatok el, hadd nézzem meg én is... csak egy-két lépés oda... ”

Hah! vért látok... embervért... ki fekszik ott?... félre! látni akarom... ő az... Géza... ő az... az én Gézám... ”

Megöltek?... nem!... öngyilkossá-gal... gyilkossá is, engem is megölték, mert nélkülöd nem élhetek... ”

Élsz-e még?... hallod-e a hozzád es-deklőt? Ha élsz, szeretsz-e még?... itt maradsz-e érettem a földön?... Nem! te

soha sem szeretted... de szeretted... most már hiszem, igen — hiszem... ”

Megbocsátasz-e nekem?... hisz én is szerettelek... mégis hideg voltam... te csapadár voltál... azért voltam hideg... ”

Felelj!... nyisd fel azt a beszédés ajk-at... mond, hogy élsz, hogy élni fogsz... és szeretni engem, — és én tied leszek... ”

Hah? mint patakok a drága vér... mért nem állítjátok el... talán még nem késő... ”

Csend!... ajkai mozognak... egy nevet rebeg... az én nevetem — a gyilkos-é!... ”

Gyilkos vagyok, gyilkos!... igen! habhaba... kötözettek meg, vigyettek mely börtönbe... én vagyok oka halálának... gyilkosa vagyok... pedig szerettem őt, nagyon, nagyon!... ”

A lányka egész teste idegesen meg rázkódott és eszméletlenül hnyta le hosszú szempilláit.

A rosszat sejtő anya oda akart rohanni, de az orvos gyengéden visszatartotta:

— Térjen nyugodni, a láz elmúlt, most már jótállók a betegért.

E szavakra az anya alig tudta visszatartani örömkilátását, de hirtelen elkomorodott ismét és kérdé:

— Hát az a másik?

Az orvos nem felelt.

— Mi lesz leányomból, ha az meghal?

— Utána megy a sirba, vagy megőrül.

— S ha felgyógyul?

— Akkor megáldja őket, és boldogok lesznek, — felelt az orvos.

Az anya összekulcsolta kezeit, egy imát mondott két szenvedőért. Talán érezte, hogy e percben egy másik anya is kettőért fohászokdik.

A két fohász egyszerre ért az égbé és a jó Isten meghallgatta a hozzá esdeklőket.

III.

Hosszú három hó télt el a fent leirt éj óta. A Búsuló kopasz fáit még nem borítá zöld levelkorona, csak a kelő rigyek és zöldülő pázsit mutatta, hogy tavasz van.

A kis dalosok énekebe még nem vegyül a mulatni vágyók zaja, csak a liget mellett elrohogó vonat füttye zavarja meg olykor-olykor a méla csendet.

De hallga! Léptek hallatszanak, közbe halk suttogás vegyül, szerelmek járnak a rigyeköz fák között, csevege elmúlt szenvedésekről és a jövő boldogságáról.

Egymást támogatva halad egy ifjú pár, mindkettőnek arca halvány, járása ingadozó, meglátszik rajtuk, hogy nagyon sokat szenvedtek.

Egy talakodó veréb fáról-fára száll utánnak, kihallgatva, mit beszélnek:

— Nézd Irma, nézd, még lombtalanok

telmében csak azok vehetők fel, a kik az ott meghatározott feltételeken kívül a megelőző évi — tehát az 1890-ki egyenes adót, illetőleg az ennek megfelelő adóhátralékot — folyó évi április 15-ig lefizették. Kötelességüknek tartjuk erre figyelmeztetni olvasóinkat, hogy a törvény említett rendelkezésnek megfelelni el ne mulasszák, nehogy a választói névjegyzékből kihagyatván, választói joguktól elvessenek.

— **A városház terének megbírlására** főként szakértők és kiküldött bíráli bizottsági tagok, mint már lapunk múlt számában is közöltük, f. h. 2-án kezdtek meg az egyes pályázatok tanulmányozását és megbírlását. A szakértők igen beható és lelkiismeretes munkát teljesítettek, melyet csak f. h. 6-án fejeztek be. A bírálat eredményéről terjedelmes jelentést készítenek, mely e napokban küldetik meg a városi hatóságnak. A bírálat eredménye, mint értesülünk, nem kielégítő: a szakértők egy tervet sem fogadtak el és ajánlottak a fölépítésre, mert mindvégig terv csaknem készítéséig annyira kerül, mint azt a tervezők költségvetésükben kitűntették. E szerint tehát a tervek a pályázat azon legelső követelményének sem felelnek meg, hogy a város által előírt 350—400 ezer forintnyi költségvetés keretén belül maradnának, sőt ellenkezőleg a túlságosan lenyomott egyetemes költségvetés miatt az anyiba kerülnek. A bíráli bizottság azonban e körülmények között is az első díjat a „Sem magasság, sem mélység nem rettent” jelgű, kétségtelenül a legrágóbb homlokzatú tervnek ítélte oda, a második díjat pedig a két karikás és a „Saxa loquuntur” jelgű tervet közt egyenlően megosztotta. A szakértők útbaigazítást adtak arra nézve is, hogy e drága tervek miképpen volnának celszerűen redukálhatók a város által előírt költség keretében. Ezt a feladatot nézetünk szerint igen nehezen fogják megoldhatni. Sajnáljuk, hogy ily körülmények között a pályázat meddő maradt. E fontos kérdéssel érdemileg most azért nem foglalkozunk, mert a szakértők jelentésének beérkezése előtt ezt ma még idő előttné tartjuk; reméljük azonban, hogy lapunk jövő számában e kérdésre annál behatóbban és részletesebben térhetünk vissza.

— **A „szababélvű kör”** t. tagjainak becses tudomásra hozom, hogy a kör helyiségében (Nádor) a könyvtár ideiglenesen szerdán és szombat d. u. 2—3. van nyitva. Geday S. könyvtárnok.

— **A műkedvelői zenekar,** vagyis az „Urbanda” hetén, azaz holnap este a kaszinóban tartja rendes gyakorló próbat, melynek remélhetőleg igen sok műpártoló hallgatója lesz. A zenepórába 8 óra körül kezdődik.

— **Kinevezés.** A földmívelésügyi m. k. miniszter új. Gábor József urat, a helybeli Miklós szőlőtelep segédjét a terezaai vinczellér iskolához segédintézővé nevezte ki. Gábor József úr itteni működése alatt alapos szakismereti, fáradhatatlan munkássága, megnyerő szerény modorával általános elismerést és közbecsület érdemelt ki magának. Távozását, mely a szőlőtelepre határozott vesztését, öszintén sajnáljuk.

— **Tartalékosok és póttartalékosok fegyvergyakorlata.** A honvédelmi miniszter rendelkezést bocsátott ki valamennyi törvényhatóságokhoz, melyben különösen a tisztviselőket utasítani rendeli, hogy úgy a tartalékosoknak, mint a póttartalékosoknak behívása és a behívó jegyek kézbesítése körül a szabályok értelmében a leggyorsabban intézkedjenek, valamint a tartalékosok és póttartalékosok részéről a fegyvergyakorlatra vonatkozólag előterjesztett kérelmeket, illetőleg folyamodványokat az ezzel kapcsolatos ügyeket a tárgy sürgős voltánál fogva mindenkor azonnal soron kívül elintézi ismerők közönségüknek. Ennek kapcsán a miniszter közhírré teszi, a közös hadügyminiszter által a katonai hatóságok és parancsnokságokhoz legújában kibocsátott rendelkezések közül azokat, a melyek az érdekelt nagy közönség, illetőleg a tartalékosok és póttartalékosok számára is általában szükséges tudnivalót képeznek.

— **Áthelyezés.** Fischer Oszkár úr, helyben állomásozó Mollináry ezredbeli kapitány, társadalmi életünk egyik közkeveltségű tagja az ezred által Budapestre helyeztetett át.

— **A szőlővessző szállítása tárgyában** a földmívelésügyi m. kir. miniszter valamennyi törvényhatóságoknak a következő körrendeletet küldte meg: Számos esetben tapasztaltatott, hogy úgy községek, mint egyes birtokosok homokterületek beültetésére szánt szőlővesszők szállításának megengedése iránt benyújtott kérvényeikben a beültetendő talajt egyszerűn immunnisnak jelzik a nélkül, hogy ezen körülményt szabályszerűen vagy hitelt érdemlő módon igazolják. Minthogy az immunitasok talajaira nézve megállapított szőlővessző szállítási könnyítések tárgyában kiadott m. é. 26.000. sz. a. kelt körrendeletben világosan megjelölt az az eljárás, mely a talaj immunitásának hiva-

talos megállapítása tekintetében követendő; minthogy továbbá az ezen eljárás szerint megengedett vizsgálatot azokra a telepekre nézve, a melyeket birtokosaink az immunitásból származó könnyítések teljes élvezetéhez juttatni óhajtanak, nem engedhetem el: mindazok a kérvények, melyekben a talaj immunitása alapján szőlővesszők szállításának megengedése kéri, a nélkül, hogy a talaj immunitas volta kellőképpen igazoltnak, tárgyalás alá nem vették, hanem a fent idézett körrendeletre való hivatkozással visszautasították. Miután az által első sorban folyamodóknak fölsőleges munka és idővesztéses okozatik, figyelmeztetem a törvényhatóságokat, hogy a legszelebb körben hozza az érdekeltek tudomására, hogy az esetben, ha beültetendő homokterületek talaját immunnisnak (filoxeramentesnek) vélik, a fennálló rendelet értelmében beküldendő talajmintákat vétessék laboratoriumi vizsgálat alá, s annak eredményét — az arra hivatott közeg bizonyítványának csatolása mellett — a kérvény benyújtása alkalmával jelentsék be, vagy hivatkozzanak azon rendeletre, a melylyel a vizsgálat iránt a miniszterium részéről esetleg már tettett intézkedés. Ebből kifolyólag felhívom a törvényhatóságokat, hogy az ily kérvényeket, a melyekben a szőlőültetésre szánt terület talaja minden alól és bizonyított nélkül csakis a tulajdonos feltevése alapján jeleztek immunnisnak, részéről is hivatalból utasítsa vissza, s a folyamodókat a hivatkozott m. évi 26.000 szám alatt kelt körrendeletben szabályozott eljárás követésére hívja fel.

— **Gyermekek lopó koldúsna.** Ma csa igazabban Korpácsi Mária koldússal foglalkozó kecskeméti vak cigányasszony, a múlt évben, hogy, hogy nem elvetődött Ráczkevébe, hol egy állítólag hülye férfi gyermeket különféle ígéretek mellett magához édesgette, s azzal onnan nyomtalanul eltűnt. Rendőrségünk Korpácsi Mária ezen tettének neszt vévén, őt a gyermek holléte nézve kérdőre vonta, mikor is azt adta elő, hogy a gyermeket szülei tudta és beleegyezésével hozta el magával, a szülőknek havonként három forint bért fizetett, a gyermek majdnem egy évig nála volt, sőt kárpáljra vezette, folyó évi március hó 20. napján azonban a gyermek tőle azon ürügy alatt, hogy szüleihez haza megy, eltávozott, azóta holléte nem tud. A rendőrség a gyermek kipuhatolása iránt a szükséges intézkedést azonnal megtette, melynek során azonban a szabadrálba helyezett vak koldúsna nyomtalanul eltűnt. Nincs kizárva annak lehetősége, hogy a furfangos cigányóna a gyermeket eliskasztotta, s a büntetéstől féltelmében oldott kerek.

— **Vérmérgezés borotvával** a fővárosi lapok közölték volt, hogy Stettinen egy mészáros mester vérmérgezés következtében meghalt. Mint a vizsgálat kiderítette, a vérmérgezés az arcon keletkezett, mi a borbélynál érte az elhunytat. A rendőrség azonnal felszólította a borbélyokat, hogy szerszámukat minden egyes használat után dezinficiálják. Nagyon helyesen tenné a mi rendőrségünk is, ha ez esetből okula, a borbélyokat szerszámuknak dezinficiálására nemcsak utasítaná, hanem szigorúan kötelezné. Hisszük, hogy városunk erélyes főkapitánya e tárgyban is intézkedni fog.

— **Rendőr mozgalmi kimutatás.** A rendőr főkapitányság március havi kimutatása szerint a személybiztonság a város területén 4 esetben, a vagyonbiztonság pedig a belterületen 15, a külterületen 3 esetben volt megtámadva. A tettesek mind kinyomoztattak, s két eset kivételével tettüket beismerték, az ellopott tárgyak két esetet kivéve mind megkerültek. A szegényházból teljes ellátásban részesült 76 férfi, 56 nő szegény, kiknek kiszolgáltatott 2911 kiló 52 dgr. kenyér, és 3898 ételadag, kívül élelmezett 78 férfi, 99 nő, ezeknek kiadott 4043 kiló kenyér, 189 kiló szalonna, egészben kiszolgáltattott a segélyben részesítetteknek 3898 ételadag, 6955 kiló kenyér és 189 kiló szalonna. A mértékhatékos hivatal által 210 tárgy után 42 ftr 62 kr. hitelsítési díj szedtetett be.

— **A Nevelőkönközveti intézete.** A magyar tanítók s nevelők országos egyesülete, a Mária Dorothea főhercegnő O. cs. és kir. Fensége védnöksége alatt álló és róla nevezett Mária Dorothea-egyesület alapszabályai értelmében nevelőkönközveti intézetet nyitott meg. Az elhelyező iroda kizárólag művelt nők helyközvetítésével foglalkozik; szolgálónok, pinceszónok, gyári munkásnők, dajkák és más hasonlók munkájának, dajkák és más hasonlók általában ki van zárva munkaköréből; ellenben gondoskodik nevelőkönközveti, gyermekterésnők, zongora- és nyelvmesternők, társalkodók, bonneok, egyzóval nem eselődő viszonyban álló nők ideiglenes vagy állandó elhelyezéséről; egyes esetekben az ide vonatkozó törvények és rendeletek figyelembe vételével, segítségül szolgál azoknak is, kik tanítónői, kisedlő óvónői, póstakézelnői, vagy más értelmi pályára készülnek, vagy

ily állomásokot elnyerni óhajtanak. Az egyet első sorban tanítással és neveléssel foglalkozó tagjai számára óhajtott kedvezményeket nyújtani az elhelyező iroda megnyitása által, azt hiszi azonban, hogy a művelt közönségnek is jelentékeny szolgáltatást tesz az által, hogy ezt a foglalkozást, melyet eddig túlynyomólag műveletlen izérek izek a közönségnek cseleedszerzéssel összeköttetésben, egy szakgyűléslet szakörök által és szakszerei felügyelet alatt eszközölteti s így az ajánlott nevelők és más alkalmazottnak képességére és megfelelő voltára nézve hasonlítatlanul nagyobb biztosítást nyújthat, mint az eddigi ily irodák. A közvetítési díjakat úgy az állást keresők, mint az állást adó külön-külön tartozik az ügyet megközte után befizetni. A levelek és megbízások czimzendei: A Mária Dorothea egyesület elhelyező irodájának Budapest, VIII., Orczi-út 6. szám.

— **Halálozások.** Részvétel vettük a következő gyászlapokat: Alolirottak az összes rokonság nevében is megtört szívvel jelentik a felejtethetlen jó édes anyja, anyós és nagyanya Özv. Szabó Lajosné Szijártó Tóth Zsuzsanna asszonynak folyó hó 6-án reggeli 3 órakor, egy heti súlyos szenvedés után, életének 69-ik évében történt gyászosan elhunytát. A boldogultnak hült teteme folyó hó 7-én d. u. 3 órakor fog a hely. hitv. egyház szertartása szerint a felsőtemetőben örök nyugalomra tetetni. Kecse mé, 1891. ápril hó 6. Béke haimvair! Szabó Albert, Szabó János, Szabó Mária Horváth Pálné, Szabó Mihály, Szabó Zsuzsanna Horváth Józsefné, Szabó Teréz Domján Györgyné, Szabó Menyhért, Szabó György, mint gyermekei. Horváth Pál, Horváth József, Domján György, mint vejei. Fekete Judit, Kiss Mari, mint menyei. Szabó Lajos, Szabó Kálmán; — Domján András, Domján János, Domján Ilona, Domján György, Domján Teréz, Domján Balázs, Domján István; — Szabó Menyhért; — Szabó László, Szabó György, Szabó Zsuzsanna, mint unokái. — Ö. v. L. a c z i Imréné szül. Szalontai Judit mint feleség és gyermekei: Imre, Juliánna, és Mária; — Ö. v. L. a c z i Jánosné szül. Szabadi Juliánna mint édes anyja, — idősb Szalontai Mihály mint ipa s gyermekei; — valamint az összes rokonság is; — szomorodott szívvel jelentik szeretett férjének, illetve édes atyjának, fiának, vejének, sógoruknak, nagybátyjuk és rokonuknak L. a c z i Imrénének folyó hó 4-én éjjeli 11 órakor, életének 40-ik, boldog házaságának 14-ik évében, hosszas betegség után történt gyászosan elhunytát. A boldogult hült teteme f. h. 6-án d. u. 3 órakor fog a reform. egyház szertartása szerint a felsőtemetőben örök nyugalomra tetetni. Kecskemét, 1891. ápril 5. Örök béke lengjen porai felett!

— **Figyelmeztetés.** Városunk lakosai az érvényben levő építési szabályok azon intézkedését, mely az építkezések megkezdésének, és bevégzésének a rendőrségnél leendő bejelentését is kötelezővé teszi; eddig semmibe nem vették, s az építkezések megkezdése és bevégzéséről a rendőrhatalóságot egyáltalán nem értesítették. Jóakarattal figyelmeztetjük polgártársainkat, hogy bármely nyerveknek is építkezési engedélyt, annak megkezdését és bevégzését a rendőrségnél bejelenteni el ne mulasszák, annálval is inkább, mivel a szabályok áthágóit a rendőrség a legszigorúbban fogja büntetni.

— **Népmozgalmi kimutatás.** A tisztifőúrvis hivatali kimutatása szerint március hó 29-től április hó 4. napjáig született 47 gyermek, ez idő alatt elhalt 30 egyén, ekként a népesség 17 lélekkel szaporodott. Az egészségi állapotok kedvezők.

— **A magyarországi iparos ifjak IX-ik orsz. vándorgyűlésének alkalmából,** Nagyvárad sz. kir. városban folyó évi augusztus hó 15—23-ik napjain, országos jellegű tanoncz- és segédmunka-kiállítás rendeztek. Felhívtnak emeltnyosa Kecskemét iparos segédei és tanonczai, miszerint ezen kiállításon, az alábbi feltételek figyelembe vételével, minél tömegesebben vegyennek részt. A résztvevni, illetve kiállítani kívánók jelentéseiket az iparostület helyiségében, a hivatalos órák alatt, folyó hó 30-dikáig műhatlanul megtenni kéretnek. — Kivonat a jelzett kiállítás szabályzatából: I. A munka-kiállítás szab. kir. Nagyvárad város hatóságának védnöksége alatt áll. 2. A kiállítás tárgyai: a házi- és kézműipar termékei, — továbbá az iparszakba vágó rajzok és írásbeli munkálatok lesznek. 3. A kiállítandó tárgyak három osztályba soroztatnak: I. Osztály: Kézműipar. II. Osztály: Női kézműmunka és házi-ipar. III. Osztály: Kézi rajzok. a) Az I-és osztály áll két csoportból: az iparos segédek munkáiból és az iparos tanonczok munkáiból. b) A II-ik osztály áll kézműmunkákból. c) A III-ik osztály tartoznak: a festő, rajz és iparszakba vágó munkálatok. 4. A kiállításban részt vehet minden magyarországi iparos segéd és iparos tanoncz. 5. A kiállításra önálló iparosoktól is fogadtatnak el munkák, melyek azonban csak elismerő oklevelet, — de jutalmat nem

nyerhetnek. 6. A bejelentések f. évi április hó 30-áig, a kiállítandó tárgyak pedig f. év augusztus 1-é napjáig mulhatlanul, az orsz. iparos ifjakéi munka-kiállítás végrehajtó bizottságának. Nagyváradra küldendők. 7. A bíráli bizottságok részben a vándorgyűlésre érkezendő tagokból, részben pedig a helybeli iparosok és iparpártolók közül fognak választani. 8. A kiállításra elfogadott munkák és czettek készítői jutalmi emlékműnyant; a kiváló tárgyak készítői arany, ezüst pénzeket nyerhetnek. 9. Az önálló iparosok, kik kiállítók, kívánatra a kiállítás egész tartamára érvényes, névre szóló és más által nem használható jegyeket nyernek 1 ftr díj fizetése mellett. 10. Minden kiállítandó tárgyra a kiállító-és munkaadójának neve, valamint a tárgy értéke is felirandó. 11. A kiállításra küldött tárgyak épségben maradásáért a végrehajtó bizottság jótállást vállal. 12. A kiállítás bezárása után a tárgyak f. évi augusztus 25-ik napjának esti 8 órájáig visszavehető; az ez ideig el nem vitt tárgyak nyilvános árverés útján az egyet javára értékesíttetnek; nem értenek ez alatt a vidéki résztvevők, kiknek tárgyai az ő terük-és veszélyükre fognak megküldetni. Kecskemét, 1891. ápril 10-iken. A kiállítás végrehajtó bizottság nevében: Baán János, test. jegyző.

— **Uj orvos.** Dr. Máté László, városunk szállító, orvosi tanulmányainak befejezése után mint gyakorló orvos városunkba letelepedett. Lapunk mai számában foglalt hirdetésére e helyen is felhívjuk a közönség figyelmét.

— **Nagy-Körös Makó** Lajos igazgatója alatt a szegedi szántársulat f. hó 2-án kezdte meg előadásait. A társulat, mely egyike a legjobban szervezett vidéki szántársulatoknak, Nagy-Körösön sokkal több erkölcsi, mint anyagi sikerrel működik.

— **Lopás.** Folyó hó 6-án viradóra Megyeri László ballószegi lakos gazdálkodó kamráját ismeretlen tettesek kiásták s onnan egy fél szalonatt magokkal vittek. A gaztolvajok, mielőtt a tanya kiadásához fogtak volna, Megyerire az ajtó rákötötték, s csak úgy törthetett az meg, hogy a gazdától, ki a tolvajok munkálkodását idejekorán észrevette, a szalonatt elvihették. Károsult panasza folytán a nyomozás azonnal megindított; a rendőrség a lopott szalonatt már meg is találta a Szalai László juhász számadó 9. tizedbeli lakásán, kit nyomban le is tartóztatott.

— **Nagy-Körös városának** képviselő-testülete a polgármester indítványára elhatározta, hogy a földmívelési miniszteriummal megteszi a kellő lépéseket, hogy Körösön állami vinczellériskola állíttassék fel. E végből memorandumot dolgozott ki, melyet a miniszternek küldöttéseg nyújtott át. Úgyancsak a „Nagy-Körös”-ből olvassuk, hogy a ottani polgármester a városi képviselőtestület elé megokolt indítványt nyújtott be a város tereinek szabályozása, nivellálása és kövezése iránt. Udvozöljük a szomszéd nagy-körösi szomszédokat a haladás és városiasodás útján!

— **Megszökött fogolynok.** Kernáts Borbála, czeplődi illetőségű 27 éves, lopás miatt egy évi fogházra ítélt hajadon, ki folyó hó 7-én a helybeli kir. ügyészségi fogházból, hol bűntetését töltötte, a helybeli közközházba lett győgykezelés végett szállítva, folyó hó 10-én viradóra a körházból azon idő alatt, míg az ápolónő mellől eltávozott, megszökött. A rendőrség letartóztatása iránt a szomszéd hatóságokat távirattal azonnal megkereste.

— **A budapesti vidéki kir. pénzügyigazgatóság** f. évi 9999. sz. alatti megkezdése folytán az úton is közhírre tették, hogy a III. oszt. keresetadóról szóló új kivétési listajom, a város adóügyi osztályánál, 1891. évi ápril 12-től számítandó 8 napra közzéisméri kitették, oly czéllal, hogy azokat mindenki megtekinthesse s az öt vagy másokat illető adójavaslataikra nézve netalán észrevételeit megtehesse.

— **Női kézműmunka-kiállítás.** A helybeli jót. négyelet, kapcsolatban a nőiparisokai növendékek munkáinak szokásos évi kiállításával, f. évi július hó első napjaiban általános női kézműmunka-kiállítás rendez, a nőiparisokai újonnan épült helyiségeiben. A részletes tervezetet feltűntető felhívás és bejelentő lapok legközelebb szétfogják küldeni, addig is felhívjuk a t. helyközönségünk figyelmét a készülődsére, mert tudjuk, hogy városunk hölgyei előszeretettel és szakavatottsággal foglalkoznak a kézünlönlöfébb női kézműmunkákkal, melyeket csoportosítva látni igen élvezetesnek és tanulságosnak ígérkezik.

— **Ló-és fogat összejárás.** A honvédelmi miniszter legújában kibocsátott körrendeletével a lovakkal, valamint a szekerek, illetve kocsikkal összejárását elrendelete, s valamennyi törvényhatóságot az összejárás eszközésére utasította. Városunk határterületén a lovak és fogatok összejárása f. évi május hó 20. napján fog megkezdetni, melyre nézve a rendőrhatalóság a szükséges intézkedéseket megtette.

Kimutatás a kecskeméti takarékpénztár 1891. évi márciusi havi forgalmáról.

Bevétel:	
Pénztárállás febr. 28-án	61,293 frt 14 kr.
Betételek számláján	170,842 " 02 "
Különféle díjak számláján	671 " 18 "
" kamatok számláján	10,470 " 83 "
Váltók számláján	169,734 " 58 "
Magánváltó számláján	193 " " "
Jelzálog kölcsön számláján	10,190 " " "
Előleg számláján	22 " " "
Adások folyó számláján	48 " 02 "
Ingatlanok jövedelem számláján	71 " 89 "
Leirt követelések számláján	322 " 49 "
Értekpapír számláján	" " " "
Értekpapír jövedelem számláján	5,657 " 50 "
	429,516 frt 65 kr.

Kiadás:	
Visszaítetett betét és tők. kamat	194,266 frt 28 kr.
Kifizetett folyó kamat	585 " 16 "
Váltókra	185,717 " 89 "
Magánváltó	1,000 " " "
Jelzálog kölcsön	13,665 " " "
Adások folyó számláján	15,230 " 52 "
Ing. jövedelem számla terhére	25 " " "
Ingaz. t. díj, tisztv. és szolgáltatás	595 " " "
Üzleti költség	413 " 43 "
Ostalek	1,105 " " "
Értekpapír számlán	3,055 " " "
10% betét kamata számlán	" " " "
Pénztárállás márc. 31-én	13,858 " 37 "
	429,516 frt 65 kr.

Piaci árjegyzék.

1891. április 10-én.	
Tiszta búza métermázsánként	8.20 krtól 8.40 krig
Kétszer	7.40 " 7.50 "
Rozs	7.20 " 7.30 "
Arpa	6.80 " 7. " "
Zs.	6.90 " 7. " "
Tengeri kecskeméti mm.	6.50 " 6.60 "
Tengeri bánati	6.55 " 6.60 "
Köles métermázsánként	8.30 " 8.50 "
Krumpli	2.40 " 2.50 "
Széna	2.90 " 3.10 "
Szalma	— .80 " 1. " "
Szalonna	48. " " 54. "

Felelős szerkesztő: HABINA JÁNOS.

NYILTÉR.

Egész selyem mintázott könnyű szöveteket (foulard)

1 frt 20 krtól 4 frt 65 krig méterenként (körülbelül 450 különféle rajzban) egész ruhákra vagy darabonként portó- és vámmentesen küld **G. Henneberg** (cs. és kir. udvari szállító) gyári raktára **Zürichben**. Minták póstaforldulával. Levelekre 10 krajczár bélyeg kell. VI

Penzintézetek és malmok részvényei, valamint földbirtokok és egyéb ingatlanok eladását és vételét közvetíti alulírott.

Jelenleg van eladó:

Részvények:

3 db Sertésbiológus gözalmi részvény.
1 db Központi takarékpénztár részvény.
2 db Népbank részvény.
5 db Gazdasági gözalmi részvény.

Ingatlanok:

560 hold Ágasegyháza.

Kerestetik vételre:

2 db Takarékpénztári részvény.
József malom részvény.

BLEYER ADOLF

II. tized, Szécsényi-útca 2. sz. 45 (3)

Dr. Máté László orvostudor városunkban mint gyakorló orvos letelepedvén, lakását halasi-nagy-útca 28. sz. alá helyezi. Ajánlja magát a nagyrédmű közönség becses pártfogásába.

Dr. Máté László.

Lakás-kiadás.

7-ik tized kistemplomtéren 29-ik sz. alatti házban van 3 útezi szoba, egy konyha, egy kis éléskamra, egy nagy istálló, szin és mellékhelyiség f. évi május 1-től kiadó; ezen helyiség mindig tiszti lakás volt; igen ajánlatos a kistemplom terére néző egészséges fekvésénél fogva. — Tudakozódhatni ugyanott a háztulajdonos Dr. Szabó Lászlónál.

8-ik tized halasi-nagy-útca és percz útca sarkán 24-ik sz. alatti ház egészben vagy két részben folyó évi május hó 1-től bérbe kiadó. Van benne 4 padolt útezi szoba, egy udvari szoba, két konyha, egy előszoba, két pince, két esti kamra és egy nagy kamra, egy szin. Értekezhetni Dr. Szabó László tulajdonossal kistemplom téren saját házában 29-ik szám alatt. 82 2-1

Kiadó nyaraló.

Értekezhetni

Katona Zsigmond

gyógyszerészszel.

14,156. számhoz.

1890.

Hirdetmény.

A szikrai 22 részlet kisért haszonbérbeadására, a f. évi **14-ik napjára kitűzött árverés**, az időközben bekövetkezett ottani magas vizállás miatt, **nem fog megtartatni**; s az elhalasztott árverés megtartása napjáról, az érdekelt haszonbérleti akarók, újabban lesznek tudósítva.

Kecskemét, 1891. április 10.

80 (1-1) **Gazdasági hivatal.**

12,692.

1890.

Hirdetmény.

Az egy éven alóli sertések orbáncz elleni védoltását állatorvosaink, a mult 1890-ik évben szép eredménnyel teljesítették; mely körülmény, valamint annak szemelött tartása, hogy a sertések orbáncz ragály ellen, csakis védoltással lehet biztosan megoltalmazni; a védoltás folytatását a sertés-tenyésztők érdekében, jövőre is kívánatosá és szükségessé tette.

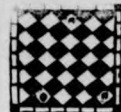
Felhivatnak tehát az érdekelt sertés-tartó gazdák, hogy sertéseiknek a f. év **május havában** teljesítendő beoltatása végett, a gazdasági hivatalban jelentkezzenek.

Megjegyzendő végül, hogy az oltás díjja minden költséget beszámítva, darabonként 15 krajczárban van megállapítva.

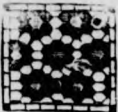
Kecskemét, 1891. április 10.

81 (1-1) **Gazdasági hivatal.**

HIRDETÉSEK.

WALLA JÓZSEF
ezementáru-gyára
építési anyagok raktára.

Budapest, VII. ker., Rottenbiller-utca 13. sz.

Vállalkozik:
Granitterazzo,
Betonrozások,
Csatornázások,
Szőlőkútak,
Czementlapok és
Mozaik lapokkai
kővezések
elkészítésére stb.

Raktárt tart:
Kerámít lapok,
Kelheimi lapok,
Mettlachi lapok,
Terracotta-árak,
Kőfedélpép.
Tűzálló téglák,
Kemény rakvá-
nyokból stb.

Gyári raktára a
gartenai Port-
landi cement és
vizhatlan més-
gyárnak.

Gyári raktára a
gartenai Port-
landi cement és
vizhatlan més-
gyárnak.

Eddig fölülmulthatatlan!

MAAGER VILMOS-féle valódi tisztított

DORSMAJOLA J

Maager Vilmostól, Bécsben.

Az első orvosi tekintélyek által megvizsgált és könnyű emészthetőségénél fogva gyermekeknek is különösen ajánlatik és rendeltetik mindama eseteknél, melyeknél az orvos az egész testi szerveket, különösen a mell és tüdő erősítését, a test súlyának gyarapodását, a nyak javítását, valamint általában a vér tisztítását el akarja érni.

Egy üveg ára 1 frt és kapható a gyári raktárban Bécsben III. kerület Heumarkt 3., valamint az osztrák-magyar monarchia legtöbb gyógyszerlárában.

KECSKEMÉTEN: Molnár János és Katona Zsigmond gyógyszerész uraknál, Pataky György és Nyirády László urak kereskedésében. 209 (24-24)

Bécs, 1873. Érdem-érem.	Budapest, 1885. Nagy díszokl.	Eszék, 1889. Díszoklevél.	N.-Palánka, 1887. Arany-érem.	London, 1878. Díszoklevél.
----------------------------	----------------------------------	------------------------------	----------------------------------	-------------------------------

CSIK JÓZSEF

csász. és kir. kizárólag szabadalmazott

első szerémi portland-cement és vízhatlanmészgyár
BEOCSINBAN.

Központi iroda és raktár: BUDAPESTEN, V., Rudolf-rakpart 8.

A t. építész és építőmester urak, építkezési vállalatok, földbirtokosok, községi és egyházi előjárások, valamint a n. é. építőközönség kényelmére

Kecskeméten GYENES S. és FIA fűszer- és vaskereskedő uraknál raktárt tartok, hol saját gyártmányú

Portland-cement és vízhatlan mész

folytonosan legjobb s egyenlő jó minőségben kapható. — Árjegyzékek s magyarázat kívánatra készséggel megküldetnek. 33 (30-8)

Páris, 1867. Bronz-érem.	Kecskemét, 1872. Ezüst-érem.	Ujvidék, 1875. Arany-érem.	Szeged, 1878. Érdem-érem.	Trieszt, 1883. Arany-érem.
-----------------------------	---------------------------------	-------------------------------	------------------------------	-------------------------------

A m. kir. államvasútak gépgyára

legújabb szerkezetű, a gyakorlatban legjobbnak bizonyult felülmulthatatlan kitűnőségű, fa-, szén- és szalmafűtőre berendezett

6-, 8- és 10 lóerejű locomobiljait

nagy tűzszekrényvel, szab. szikrafóval, valamint a hazai viszonyokhoz alkalmazott és számtalan versenyen eddigelő legyőzhetlen maradt.

48, 54 és 60 láb széles vaskeretű

gőzcséplőgépeit

szabad, meghosszabbított rázószállal és sajátos szerkezetű szabad nagy türeklőstíval, mely rendkívüli előnyököt nyújtó újításokkal immár közel 1000 darab működik az országban a legnépszerűbb sikerrel; úgy-szintén a locomobil hátsó futókerekén könnyű n. s. kényelmesen alkalmazható, új találmányú

Stibor-féle szabadalmazott körfűrészzeit,

melyek egyszerűség és szélsőségek tekintetében az eddigi szerkezeteket messze felülmúlják. Továbbá a legeszkélyebb vonórót igénylő, leggyorsabban dolgozó és mégis legbiztosabb kötet végező

Massey Toronto kéveköto aratógépet,

mely a mult évi párisi világkiállítás alkalmával Noisielben rendezett nemzetközi versenyen a világ legkisebb készítményeivel sikra szállva a

„GRAND OBJET D'ART“

nyerte; az egyetlen kitüntetést, mely egy önálló üzemképessé és árubá becslatott kéveköto aratógépet érhet; végül a legkisebb gyártmányú 2, 2½, 3 és 4 lóerejű gőzcséplőgarnitúráit és legszilárdabb szerkezetű járgányos cséplőkészleteit, valamint mindennemű mezőgazdasági gépeit ajánlja kedvező fizetési feltételek mellett

Fehér Miklós a m. k. államvasútak gépgyára vezérigazgatója

BUDAPEST, Üllői-út 25., „Köztelek“.

Arjegyzékek ingyen és bérmentve. 54 6-3

SZABADALMAKAT
új találmányokra kieszközöl és értékesít és
VÉDJEJEGYEKET
lajstromoztat minden államban
BENEDEK LAJOS ÉS TÁRSAI
szabadalmi irodája.
BUDAPEST, Muzeum-körút 10. szám,
mely iroda a keresk. miniszterium 24324.86. számú körendele-
tével a föltalálók bizalmába ajánlatot és évenként 500-nál több
szabadalmat eszközöl ki.